

Motion till riksdagen 2020/21:1662

av Pia Nilsson (S)

Förstärkta möjligheter för resenärer att påverka kollektivtrafiken

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att stärka resenärernas möjligheter att påverka ett ökat kollektivtrafikresande och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vår största framtidsutmaning är hoten mot vår miljö och vårt klimat, och transporter av såväl personer som gods genererar växthusgaser av stora mått. Vi måste helt enkelt bli smartare med våra transportbehov. Många hushåll är idag hänvisade till att lösa sina transportbehov helt själva. Det gäller både i täta och glesa samhällen. Bostäder, förskola och skola, arbetsplatser, butiker för dagligvaror m.m. hänger ofta inte samman med de linjedragningar trafikmyndigheterna beslutat. Därför tar många i stället bilen till arbetet, när barn ska skjutas till förskola eller skola eller när det ska handlas på väg hem.

Det behöver göras stora insatser för att ändra på dessa mönster från såväl beslutsfattare, samhällsplanerare som trafikoperatörer. Gång- och cykeltrafik har de senaste åren fått större utrymme i den regionala planeringen, vilket är bra. Kollektivtrafikens planering behöver också få en mer framträdande roll för att det dagliga resandets utbud, tillförlitlighet och bekvämlighet ska öka.

Vi behöver lyssna mer på kunderna – på resenärerna. Olika resenärsundersökningar genomförs av bland annat de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och Svensk Kollektivtrafik, men resultaten visar väldigt lite på att resenärernas synpunkter har beaktats.

Lagen om kollektivtrafik som trädde i kraft 2012 förutsatte att kollektivtrafikföretag och de regionala kollektivtrafikmyndigheterna skulle få bättre förutsättningar att sätta resenärernas behov i centrum när kollektivtrafiktjänster utformas. Tanken var att införa

samråd vid upprättandet av trafikförsörjningsprogram, där även företrädare för kollektivtrafikresenärer skulle ingå.

Av de utvärderingar som har gjorts kan dock konstateras att övergången från bil till kollektivtrafik inte vill lyfta och att kollektivtrafikresenärerna inte är mer nöjda med sitt resande. En anledning kan vara att resenärerna har svårt att nå fram med sina åsikter – bli lyssnade på när beslut ska tas om kollektivtrafikplanering.

Det finns ännu ingen resenärsorganisation i vårt land som har fått tillräckligt goda förutsättningar för att kraftfullt kunna ta vara på kollektivtrafikens konsumenters rättigheter. Regeringen har betonat vikten av att staten aktivt ska bidra till att förbättra förutsättningarna för personer att resa med kollektivtrafiken. Det är angeläget att konsumentpolitiken också speglar detta och att resenärerna ges möjligheter att formulera sina behov av en god kollektivtrafik för alla i hela landet.

Pia Nilsson (S)